

Članak Larry Butlera, prvog zamjenika visokog predstavnika: “Proljetno čišćenje”

Sada je pravo vrijeme da se ukloni paučina, provjetre prostorije, pusti unutra svježiji zrak i da se upustimo u energično čišćenje naših kuća i stanova.

Ove aktivnosti se mogu uspješno primjeniti u politici na isti način kao i u našim domovima.

U ovoj godini, pogotovo kako se budemo približavali oktobarskim izborima, političari će nam se sve češće i češće obraćati. To kod mnogih građana može proizvesti određenu dozu mučne skeptičnosti, ali postoji način kako običnu retoriku koju slušamo od političara (kako u mojoj zemlji tako i u vašoj) svesti na minimum i kako ih natjerati da govore o onim stvarima koje su uistinu bitne.

Da bismo to uradili trebamo se upustiti u političko «proljetno čišćenje». Otvorimo prozore i pustimo unutra svježiji zrak, i odredimo koji su se to političari i politike pokazali korisnim nasuprot onima koji su se pokazali potpuno beskorisnim. U dogledno vrijeme, ono što je korisno se može zadržati, dok se ono beskorisno može reciklirati ili potpuno odbaciti.

Općine su dobro mjesto da se započne s ovim. U devet od deset slučajeva, upravo je općina mjesto gdje vlada ostvaruje prvi kontakt sa građanima.

Upravo u općinama moramo stajati u redovima i čekati na odobrenja, dozvole, takse i dokumente svih vrsta, i upravo od općina očekujemo efikasno obavljanje usluga kao što su lokalne

klinike, skupljanje otpada, održavanje puteva, održavanje dječijih igrališta, kao i niz drugih usluga.

Ukoliko općina dobro funkcionira, naši životi su osjetno bolji.

Ukoliko općina ne funkcionira dobro, naši životi su osjetno gori.

Dozvolite mi da ovdje navedem dva suprotna primjera:

U Zenici, općina je uspješno dobila certifikat ISO 9001 – što ne znači da će ova općina u pravilu pružati efikasnu i blagovremenu uslugu, ali *znači* da je uspostavila strukture koje su potrebne da bi se to uradilo. To je važan početak. U proteklih nekoliko godina, općina je uspjela da ostvari dobru i efikasnu saradnju sa investitorima i sa drugim nivoima vlasti u svom nastojanju da privuče investicije u ovaj region, i shodno tome, da se otvore nova radna mjesta.

Uporedite ovu situaciju sa situacijom na Ilidži. Svjedoci smo izgradnje koja je u priličnom zamahu na cijeloj teritoriji ove općine, ali nažalost velika većina tih objekata se gradi na pogrešnom mjestu. Novac je stigao u zajednicu, ali je iskorišten za izgradnju luksuznih vila umjesto za osnivanje novih preduzeća ili otvaranje novih radnih mjesta. Ovaj novac *nije* upotrijebljen za popravku infrastrukture ili vođenje najpoznatije ilidžanske atrakcije, Vrela Bosne. Vrelo Bosne je jedno od glavnih rekreacijskih područja Sarajeva i šire okoline, mjesto gdje se u ljetnim mjesecima mogu okupljati čitave familije i provoditi vrijeme u povoljnom prirodnom okruženju, i to bez velikog opterećenja za kućni budžet. Uprkos tome, Vrelo Bosne je i dalje nedovoljno razvijeno i loše vođeno. Ovaj park bi trebao biti dragulj. Umjesto toga, on je sramota.

Ovdje se ne radi o pitanju političkih *stranaka* jer je i u Zenici i na Ilidži na vlasti ista politička stranka.

Ali ovo pitanje *jeste* političke prirode.

Ovo pitanje može biti razriješeno tako što će se ustanoviti koji su to političari ili politike koji su se pokazali uspješnim nasuprot onima koji su se pokazali beskorisnim. Zenica i Ilidža i sve druge općine u Bosni i Hercegovini moraju biti otvorene za ovu vrstu kontrole. Sada kada otvaramo prozore i puštamo unutra svježiji zrak je dobro vrijeme da se ovo i uradi.

Pomenuo sam ove dvije općine kao dva primjera: jedan pozitivan i jedan negativan. Možda će me stanovnici ovih općina ispraviti. A možda će i općinsko vodstvo na Ilidži moći objasniti zbog čega nisu bili u stanju da efikasnije upravljaju Vrelom Bosne, i zbog čega je izgradnja na teritoriji ove općine potpuno neregulirana.

U svakoj općini u zemlji na djelu su različite političke snage. U nekim slučajevima općinska skupština sprječava efikasno djelovanje načelnika, dok u drugim slučajevima vrijedi obrnuto. Neke općine imaju prirodni ekonomski i demografski potencijal, dok druge ispaštaju zbog enormnih praktičnih nedostataka.

Ali, upravo ova pitanja se trebaju dodatno istražiti i objasniti.

Stanovnici općina su ti koji moraju istraživati, dok su općinski službenici zaduženi za objašnjavanje.

Općine nisu *vlasništvo* službenika, već stanovnika tih općina. Općinskim službenicima treba dati priliku da objasne šta su uradili, šta trenutno rade, i šta planiraju uraditi u narednom periodu.

Pojedine politike koje su uspješne će sigurno biti zadržane. Ostale uistinu treba odbaciti.